

Ζήσης Μελισσάκης

Δρ. / Κύριος ερευνητής (Β)
Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
Τμήμα Βυζαντινών Ερευνών

Τηλ. +30 210 7273641

Fax: +30 210 7273629

E-mail: zmelis@eie.gr

Website: <http://www.eie.gr/nhrf/institutes/ibr/index-gr.html>

ΣΠΟΥΔΕΣ

1992: Πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1995-1998: Υποτροφία εξωτερικού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές στη Βυζαντινή Φιλολογία.

1995: Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών της Scuola Vaticana di Paleografia, Diplomatica e Archivistica του Βατικανού.

2002: Διδακτορικό Δίπλωμα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Ελληνική Παλαιογραφία.

ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

1992-2003: Εξωτερικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών / ΕΙΕ.

2002-2003: Συμβασιούχος φιλόλογος-παλαιογράφος στο Τμήμα Χειρογράφων και Ομοιοτύπων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

2003-2007: Δόκιμος Ερευνητής (Δ) του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών / ΕΙΕ.

2007-2013: Εντεταλμένος Ερευνητής (Γ) του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών (Τμήμα Βυζαντινών Ερευνών) / ΕΙΕ.

2013 και εξής: Κύριος Ερευνητής (Β) του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών (Τμήμα

Βυζαντινών Ερευνών) / ΕΙΕ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Ελληνική Παλαιογραφία και Κωδικολογία (καταλογογράφηση και μελέτη χειρογράφων κωδίκων, κωδικολογικές έρευνες, ιστορία βιβλιοθηκών).
- Αρχαικές έρευνες (καταγραφή και μελέτη εγγράφων του Αγίου Όρους).
- Ιστορία του έντυπου ελληνικού βιβλίου (15ος-19ος αι.) (καταγραφή συλλογών εντύπων διαφόρων βιβλιοθηκών του ελληνικού χώρου).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1992-2003: Συμμετοχή στις επιστημονικές αποστολές του προγράμματος «Παλαιογραφικές, Αρχαικές και Διπλωματικές Έρευνες» του ΙΒΕ/ΕΙΕ στον Άγιον Όρος.
- 2002-2004: Συμμετοχή στο έργο «Αναζητώντας τη βοήθεια των τσάρων. Άγιον Όρος και Ρωσία (16ος-17ος αι.)» (συνεργασία ΙΒΕ/ΕΙΕ με την Ακαδημία Επιστημών της Ρωσίας).
- 2002-2005: Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Το βιβλίο στο Βυζάντιο. Βυζαντινή και μεταβυζαντινή βιβλιοδεσία. Α΄ φάση». (συνεργασία ΙΒΕ/ΕΙΕ με το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών και την Ελληνική Εταιρεία Βιβλιοδεσίας).
- 2002 και εξής: Διδασκαλία Ελληνικής Παλαιογραφίας στο Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών του ΙΙΕ/ΕΙΕ.
- 2002 και εξής: Προετοιμασία έκδοσης καταλόγου των κωδ. 328-400 της Μονής Ιβήρων Αγίου Όρους.
- 2002 και εξής: Προετοιμασία έκδοσης καταλόγου των ελληνικών και λατινικών παλαιτύπων (15ος-16ος αι.) της Μονής Ιβήρων Αγίου Όρους.
- 2003-2004: Συμμετοχή στο πανευρωπαϊκό πρόγραμμα «Rinascimento Virtuale. Digitale Palimpsestforschung».
- 2004-2006: Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Κοινωνία της πληροφορίας. Αγιορειτική μνήμη. Ψηφιοποίηση και καταγραφή των χειρογράφων κωδίκων της βιβλιοθήκης της Μονής Σιμωνόπετρας» (Μονή Σίμωνος Πέτρας).

- 2004-2007: Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Κοινωνία της πληροφορίας. Ψηφιακός θησαυρός ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού Πανδέκτης» (συνεργασία ΙΒΕ/ΕΙΕ, ΙΝΕ/ΕΙΕ, ΙΕΡΑ/ΕΙΕ με το ΕΚΤ/ΕΙΕ).
- 2005-2008: Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Το βιβλίο στο Βυζάντιο. Βυζαντινή και μεταβυζαντινή βιβλιοδεσία. Β' φάση. Σύγχρονες εφαρμογές βυζαντινής και μεταβυζαντινής βιβλιοδεσίας (ΣΕΒΥ)» (συνεργασία ΙΒΕ/ΕΙΕ με την Ελληνική Εταιρεία Βιβλιοδεσίας).
- 2010-2012: Συμμετοχή στο πρόγραμμα «ΔΥΑΣ (Δίκτυο Υποδομών για την Έρευνα στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες)» (συνεργασία ΙΒΕ/ΕΙΕ με την Ακαδημία Αθηνών και ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια της Ελλάδας).
- 2010 και εξής: Συμμετοχή στο πανευρωπαϊκό πρόγραμμα «COMSt (Comparative Oriental Manuscript Studies)» του European Science Foundation (ESF). Εκπροσώπηση της Ελλάδας στο Steering Committee του προγράμματος και συμμετοχή στην εκδοτική επιτροπή του υπό έκδοση συλλογικού τόμου».
- 2011: Διοργάνωση συνάντησης εργασίας (workshop) «Specific Issues in Oriental Philology», Αθήνα, 8-9 Δεκεμβρίου 2011, στο πλαίσιο του προγράμματος COMSt (Comparative Oriental Manuscripts Studies).
- 2011 και εξής: Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΠΣΕΤ). Βάση δεδομένων «Χειρόγραφα Πάτμου» (συνεργασία ΙΙΕ/ΕΙΕ με το ΕΚΤ/ΕΙΕ και καθηγητές από τη Θεολογική Σχολή/ΑΠΘ, το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας/ΔΠΘ και το Τμήμα Φιλολογίας/ΕΚΠΑ). Επιστημονική επίβλεψη του έργου της τεκμηρίωσης (καταλογογράφηση χειρογράφων της Μ. Ιωάννου Θεολόγου Πάτμου) και συμμετοχή σε αυτό.
- 2011 και εξής: Προετοιμασία έκδοσης καταλόγου των κωδ. 102-201 της Μονής Ιωάννου Θεολόγου Πάτμου.
- 2012: Ειδικός επιστημονικός συνεργάτης στην οργανωτική επιτροπή της έκθεσης «Η τέχνη της βιβλιοδεσίας. Από το Βυζάντιο στη σύγχρονη εικαστική δημιουργία», Αθήνα, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, 19 Σεπτεμβρίου 2012-24 Φεβρουαρίου 2013.
- 2013: Διοργάνωση συνάντησης εργασίας (workshop) «Towards a final version of the chapter on cataloguing», Αθήνα, 6-7 Ιουνίου 2013, στο πλαίσιο του προγράμματος COMSt (Comparative Oriental Manuscripts Studies).
- 2013: Συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου «Αγιορειτική Εστία. Η' Διεθνές επιστημονικό συνέδριο «Άγιον Όρος και λογισσύνη», Θεσσαλονίκη 22-24 Νοεμβρίου 2013.

ΚΥΡΙΩΤΕΡΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- Η βιβλιοθήκη της Μονής Παντοκράτορος κατά τον 15ο αιώνα. Περιεχόμενο – Προσκτήσεις – Απώλειες, *Αγιορειτική Εστία. Στ' Διεθνές επιστημονικό συνέδριο «Το Άγιον Όρος στον 15ο και 16ο αιώνα»*, Θεσσαλονίκη, 25-27 Νοεμβρίου 2011. *Πρακτικά συνεδρίου*, Θεσσαλονίκη 2012, 289-309.
- Αρχείο της Ι. Μ. Εσφιγμένου. Επιτομές μεταβυζαντινών εγγράφων, Αθήνα, 2008 (Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Αθωνικά Σύμμεικτα 11).
- Σταχώσεις και σταχωτές της Μονής Παντοκράτορος του Αγίου Όρους κατά τον 17ο και 18ο αιώνα, *Βιβλιοαμφιάστης 3*, 2008, 369-406.
- Α. Ευρετήριο παπύρων· Β. Ευρετήριο Χειρογράφων· Γ. Ευρετήριο εγγράφων, *Πρακτικά του στ' Διεθνούς συμποσίου Ελληνικής Παλαιογραφίας (Δράμα, 21-27 Σεπτεμβρίου 2003)*, Επιστημονική επιμέλεια Β. Άτσαλος-Ν. Τσιρώνη, *Βιβλιοαμφιάστης, παράρτημα 1*, τόμος Β', Αθήνα 2008, 853-913.
- Κατάλογος των κωδίκων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Τυρνάβου, Αθήνα, 2007 (Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Πηγές 8).
- Βιβλιοδέτηση και ανακαίνιση κωδίκων στη Μονή Παντοκράτορος του Αγίου Όρους τον δέκατο έκτο αιώνα, *Σύμμεικτα*, 17, 2005-2007, 279-320.
- (Σε συνεργασία με τον Γ. Π. Παπάζογλου) Ένα χειρόγραφο της Εικοσιφοινίσσης του Παγγαίου στον οίκο Sotheby's Λονδίνου (σήμερα χειρόγραφο ΕΒΕ αρ. 4173), *Από Φωνής 2* (2002-2004, έκδ. 2005), 75-105.
- Οι παλίμψηστοι κώδικες της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Προκαταρκτικά συμπεράσματα μιας έρευνας, *Σύμμεικτα* 16, 2003-2004, 159-216.
- Sul ritrovamento di un manoscritto del monastero di Εικοσιφοινίσσης, Επετηρίς της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών 49, 1994-1998, 257-272, πιν. Θ-ΙΔ.
- Ο κωδικογράφος Ιγνάτιος της Μονής Παντοκράτορος του Αγίου Όρους (14ος αι.), *Παρνασσός* 37, 1995, 358-392.